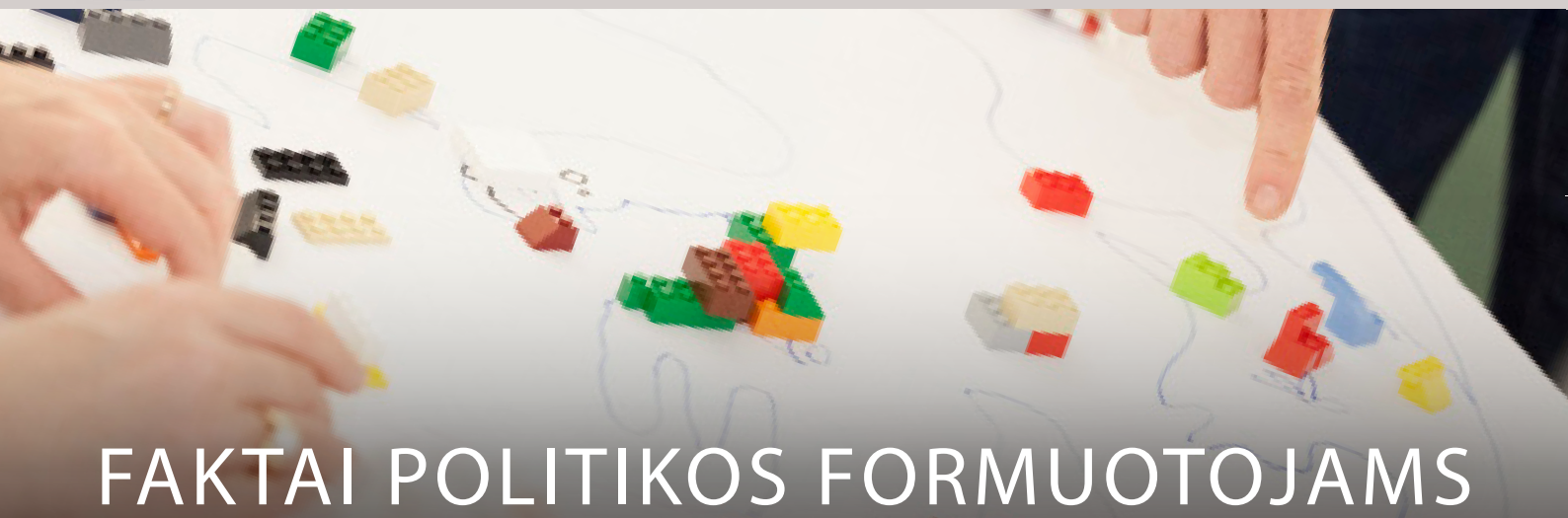

**Listen
FIRST**

Pirmas žingsnis, norint padėti vaikams ar jaunimui sveikai ir saugiai augti – juos išklaudyti

Pirmiausia -
išklaudyk

FAKTAI POLITIKOS FORMUOTOJAMS

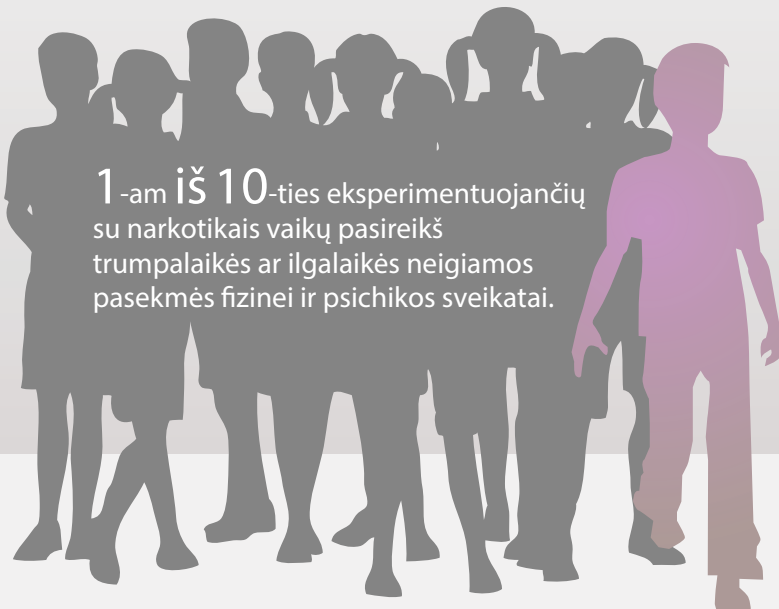
Vaikystė yra svarbus vystymosi ir didelių **galimybių** laikotarpis.

Žengdami į **paauglystę** vaikai auga, tyrinėja ir turi progą realizuoti savo individualius ir unikalius **gebėjimus**.

Tačiau šiame laikotarpyje jie yra ir pažeidžiamesni. Tad nesveikas gyvenimo būdas, įskaitant narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimą, jauname amžiuje labai pavojingas.

Dauguma vaikų ir paauglių niekada nevirtos narkotikų, o tie, kurie vartoja, dažnai yra įtakojami nuo jų nepriklausančių **neigiamų veiksnių**:

- Skurdas ir smurtas.
- Šilto ir palaikančio tėvų auklėjimo stygius.
- Bendravimas su bendraamžiais, kuriems taip pat gresia didesnė rizika vartoti narkotikus.

1-am iš 10-ties eksperimentuojančių su narkotikais vaikų pasireišk trumplaikės ar ilgalaikės neigiamos pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai.

Kuo anksčiau vaikai pradeda eksperimentuoti su narkotikais, tuo didesnė tikimybė, kad ateityje jie taps priklausomi.

Pirmas žingsnis, norint padėti vaikams ar jaunimui sveikai ir saugiai augti – juos išklaudyti

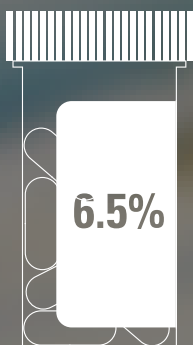
Pirmiausia - išklaudyk

PIRMIAUSIA - IŠKLAUSYK

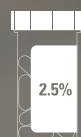
Vaikams ir jaunimui reikia, kad juos atidžiai ir nuoširdžiai išklaustyte

Suteikime jiems reikalingų įgūdžių ir galimybių.

Palaikykime **mokslo įrodymais pagrįstą prevenciją** tam, kad jie būtų laimingi ir atsparūs.

Kontrolinė grupė

Eksperimentinė grupė

Tėvystės įgūdžių ugdymo programos ir pradinių klasių mokinių gyvenimo įgūdžių ugdymas mokyklose, padeda išvengti 2 iš 3 atvejų, kad, sulaukus 21 metų amžiaus, bus piktnaudžiaujama receptiniais vaistais.

Atsparūs vaikai ir juos palaikanti aplinka ateityje sukurs

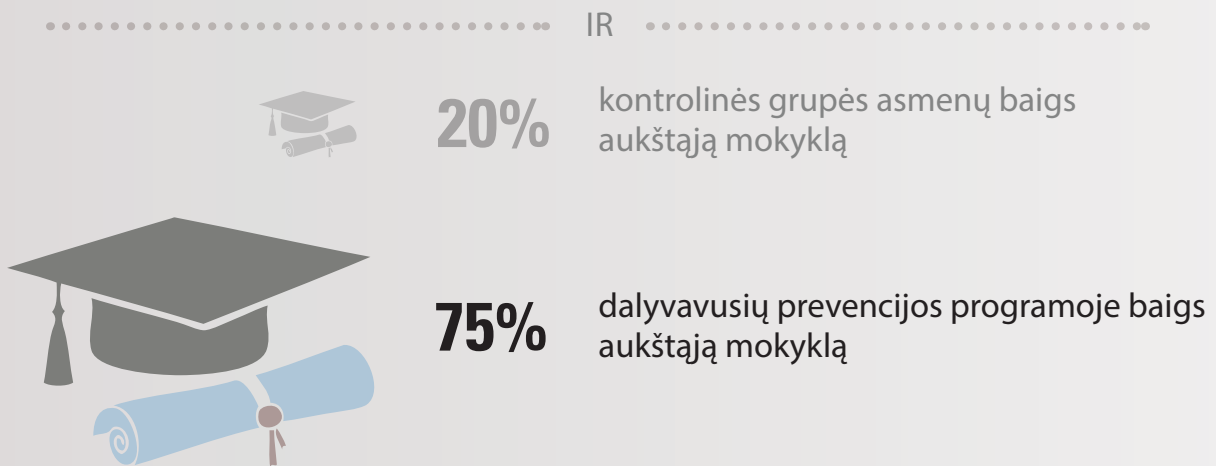
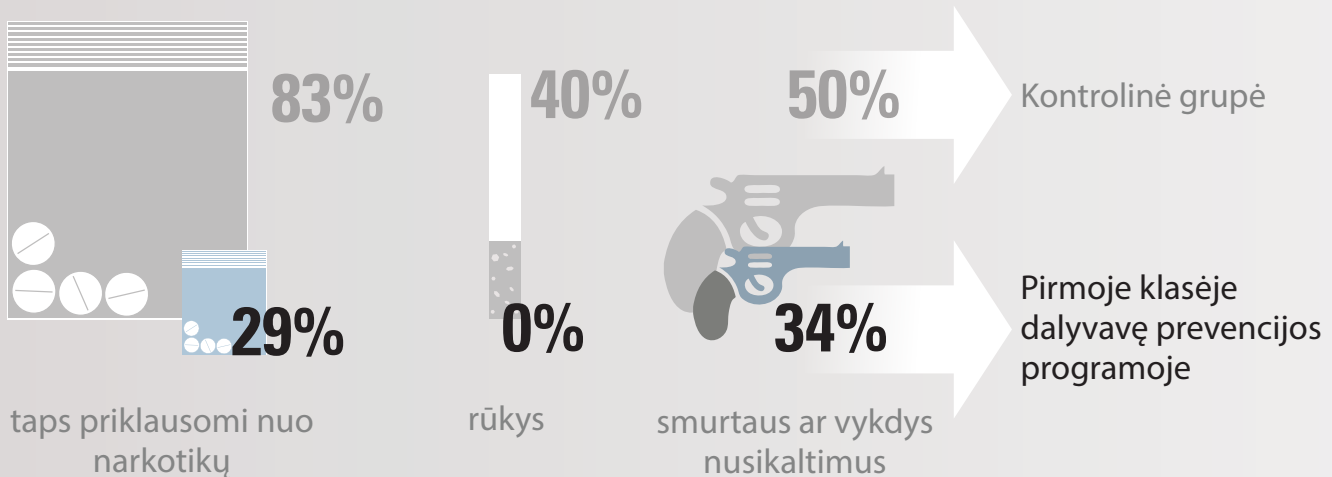
darnias šeimas, saugias mokyklas ir bendruomenę.

Narkotikų vartojimo ir rizikingo elgesio mažinimas

Kai kurios mokslo įrodymais pagrįstos programos suteikia mokytojams interaktyvias gyvenimo įgūdžių ugdymo priemones, kurias jie gali integruoti į dėstomus dalykus. Šių programų įgyvendinimo dėka vaikai ne tik geriau elgiasi klasėje ir geriau mokosi, bet jos pasižymi reikšmingu ilgalaikiu poveikiu (iki 21 metų amžiaus).

Pilnametystės sulaukę vaikinai, kuriems pirmoje klasėje buvo būdingi ankstyvi agresyvaus elgesio požymiai:

Užkirsdami kelią psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui:

Sutaupome socialinei apsaugai ir sveikatos priežiūrai skiriamas lėšas

Sutaupome beveik 30 kartų daugiau lėšų, nei išleidžiame prevencijai

Pirmas žingsnis, norint padėti vaikams ar jaunimui sveikai ir saugiai augti – juos išklaudyti

Pirmiausia - išklausk

Skatinkime vykdyti moksliniais įrodymais pagrįstas prevencijos programas:

www.unodc.org/listenfirst

„Pirmiausia - išklausk“ yra prieinama visoms šalims narėms, visuomenei, akademinėi bendruomenei ir tarptautinėms organizacijoms.

Jau įsitraukė:

Alžyras, Angola, Antigva ir Barbuda, Armėnija, Azerbaidžanas, Bolivija, Čilė, Kinija, Kolumbija, Kosta Rika, Dominikos Respublika, Ekvadoras, Egiptas, Salvadoras, Estija, Prancūzija, Gruzija, Vokietija, Graikija, Iranas, Izraelis, Italija, Kenija, Libanas, Lietuva, Meksika, Mianmaras Nyderlandai, Naujoji Zelandija, Nigerija, Norvegija, Omanas, Peru, Filipinai, Portugalija, Kataras, Rusija, Saudo Arabija, Senegalas, Slovėnija, Ispanija, Šri Lanka, Švedija, Šveicarija, Tadžikija, Trinidadas ir Tobagas, Turkija, Uzbekistanas, Pasaulio sveikatos organizacija (WHO), Jungtinių Tautų Narkotikų ir nusikalstamumo prevencijos biuras (UNODC), Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA), Europos Tarybos Pompidou grupė, Amerikos narkotikų kontrolės komisija (CICAD), Mentor International.

Vertė Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
Šis leidinio vertimas į lietuvių kalbą nėra oficialus

